

Szám.

ogy a
a vilá-
S te
magam-
belnem
nagy
hatod,
a. De
almad
jobban
Füzy
annál
gyűj-
dekes,
csak
lmán.
ngban
kettő
Szíve-
öröm-
ka és
rátok

kedői
meg-
b.

teket

m.

2.

Forgó

bl a
omí-
cany

ány
ében

al
k.

épület.

a.

KIS HAVI

JUSZUF. (Lásd a 46. lapon.)

XLVIII. kötet, 3. szám.

Ara negyedévre 1 fnt 40 kr. Egyes szám ára 12 kr.

Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1892. július 17-én

ROSSZCSONT FERKE NEVELŐJE.

— Elbeszélés képekkel. —

Irta *Ida néni.*

(Vége.)

STÁN Gerendai ur a cselédeknek osztogatott parancsokat. Láták, hogy Ferke mesterére talált. Olyan öröm lett a házban, hogy le sem irhatom.

Már korán hajnalban dobszó verte föl Ferkét. A mindenest, ki valamikor katona volt, megbizta Gerendai ur, hogy verje el Ferke ablaka alatt az ébresztőt. De hiába verte a mindenest a dobot, hogy az majd megrepedt, Ferke a másik oldalára fordult és horkolt, mint a mármarosi medve.

Bezzeg később ürge is szeretett volna lenni, mikor a káplár olyan rettenetes lármát csapott, amiért két órával jóval később állított be a reggelihez, poros ruhában és cipőben.

— Miért jössz ily későn? És milyen a cipőd, a ruhád? Rögtön lódulj és tisztítsd ki a cipődet!

— A cselédek... mentegetőzött Ferke

— Nem a cselédeknek szólt a parancs, hanem neked. Most egy-kettő! Indulj! A saját tiz körmöddel keféld fényes feketére, addig pedig egy falatka enni-valót sem kapsz.

Tudjuk, hogy Ferke szörnyű módon nem szeretett bőjtölni. Kiszaladt a konyhába és ledobta a cipőit.

— Tisztítsák ki, ez a maguk dolga!

De nyomában termett Gerendai káplár uram és mérgesen rákiáltott:

— Miesoda? Hát ez a ficzkó még okoskodni mer? No, mindjárt elverem amugy huszárosan.

Iziben nekifanyalódott Ferke a keserves munkának. Jaj de lassan ment az! A káplár ott állt mellette és nézte, amint subiczkol; még utasítást is adott neki. Ferke akár az egész skatulya fénymázt rákeni a félczipőre mérgében, ha nem néznek oda.

Ruháit is ki köllött porolnia, amint illik. Gyomra azalatt korgott, morgott, Ferke majd oda lett tehetetlen dühében.

Mikor már felöltözködött, a káplár ur mondá:

— Ugy látom, egyetlen egy gombod sincs rendjén sem a kabátodon, sem a mellényeden. Most az egyszer megengedem, hogy Lizi varrjon fel gombokat, de ha ezentul leszakad, a te gondod lesz, hogy rávarrd.

Amig Lizi gombokat kerített, czérnát hozott, befűzött, öltögetett, rettenően sok idő telt el. Ferkének legalább úgy tetszett, már majdnem sirt.

— Éhes vagyok! Reggelizni akarok!

— Akarsz? Rekruta Ferke, itt csak én mondhatom azt, hogy »akarok«. Én vagyok a kommandáns, a rekruta pedig hallgasson, különben! Van nekem egy igen kitünő nádpálczám és ha nem férsz a bőrödbe, hát megtánczoltatlak, nem bánom.

Ferke elhallgatott, pedig gyönyörű bömböléshez készült. Végre, végre valahára reggelizhetett! Mondhatom, úgy izlett neki mint még soha! Éhes volt mint a farkas. Hogyne, mikor tizenegyre járt az idő!

Reggeli korlat a nap, már mint tanulnia a parancsok.

— Vigy Indulj! Jo Balra kan tovább.

Hisz tanban a katon csak tréfa ügyelt ugya volt az, mi adott leczké egyenlitéstől majd kificza. Hát még a dermedt volt, mondom, hogy verte vagy úgy érezte volna milder jártatta így.

— Nagy hogy nincs lo rosan lovagol

Ferke világ hogy bár csal neki, hogy edo Hiszen ha má a kinlódás, m tanítja! Nem egyelőre nem, nem szabadul.

Hát még r Ferke az ebédől enni, de a

Reggeli után következett egy kis gyakorlat a nagy udvaron. A rekrutának, — már mint Ferkének — meg köllött tanulnia a katonai regulát. És hangzott a parancsszó keményen:

— Vigyázz! Jobbra át! Balra át! Indulj! Jobbra kanyarodj! Egyenest! Balra kanyarodj. Egyenest! És így tovább.

Hisz tanulta már Ferke a tornaórán a katonai gyakorlatokat! de hát az csak tréfa dolog volt. A tornatanár ügyelt ugyan a testtartásra — de más volt az, mikor igazi, valóságos káplár adott leczkét. Jaj de fájt a háta a sok egyenlítéstől! Nyaka megmerevedett, karja majd kifizamodott a sok igazításban. Hát még a lába! Mintha csak karóvá dermedt volna És mégis fájt. Nem mondom, hogy Gerendai káplár uram verte vagy püfölte; de bizony Ferke úgy érezte magát, mintha összetörték volna minden porcikáját. Egy álló óráig jártatta így az udvaron.

— Nagy kár, mondá a káplár ur, hogy nincs lovad. Megtanítanálak huszárosan lovagolni.

Ferke világéletében mindig azt kívánta, hogy bár csak lova volna; de most örült neki, hogy eddig nem teljesült kívánsága. Hiszen ha már gyalog szerrel is ennyi a kinlódás, mi lesz még, ha lovagolni tanítja! Nem köll neki ló, legalább egyelőre nem, amíg Gerendai urtól meg nem szabadul.

Hát még mekkora kinokat állt ki Ferke az ebéd alatt! Mert hát szeretett jól enni, de a káplár elkeserítette min-

den falatját örökös rendreutasításával. Irtózatossá dolog volt az.

Ebéd után a káplár ur helyi szemlét tartott. Két sötét kamrácskát fedezett föl az udvar végén.

— Ez jó lesz egyesnek, mondá. Ez a sötét lyuk pedig a dunklinak. Majd ide zárlak Ferke öcsém, ha nem fogadsz szót.

— Igen ám, ha bemegyek; szólt Ferke inkább magának, igen, igen csöndesen. De mégis meghallotta az a szörnyű káplár.

— Ha nem mégy be, hát bedoblak. És egy-kettő! mielőtt Ferke csak nyikkanhatott volna, már benn volt az egyesben; (Lásd a képet a 36. lapon.) a káplár ur rázárta az ajtót, fogva volt.

Hiába dühösködött, hiába ütötte kékre az öklét, az ajtó nem nyílt meg. A káplár ur csak egy óra mulva bocsátotta szabadon. Ferke szeliden jött elő, mint a bárány.

Most újabb gyakorlat következett. A káplár ur a padláson valami régi puskát talált, olyat, amely még valamikor a kuruczháboruk idején a mult században volt jó. Ezt adta Ferkének. Nagyon nehéz volt — és majd lehuzta a gyereket. De a káplár irgalmatlanul kommandórozott:

— Lábhoz! Vállra! Czélozz! Sulyba! Tisztelegj!

Jaj de nehéz volt az! A káplár ur akadékoskodott és minduntalan talált valami hibát. Ferke kétségbe volt esve. De szeretne volna a káplár urat fejbe kollintani azzal az ócska puskával! Csak-

hogyan nem mert még csak szólni sem. Pedig nagyon furta az oldalát a méreg. Ugy próbált ellenkezni, hogy rosszul csinált mindent. Jobb kéz helyett a balt használta; a helyett, hogy bal lábbal lépett volna ki, jobb lábbal lépett; de a káplár nádpálczája olyan alaposan megtanította a különbségre, hogy Ferke barátunk többé el nem felejtette.

Olyan fáradt volt Ferke, hogy mikor este takarodót dobolt a mindenes, csak úgy bedőlt az ágyba. Másnap újra kezdődött a katonai nevelés és tanítás, mint a káplár ur büszkén mondá. Csak legalább fényes szép egyenruhája volna! Ezt már szívesebben tisztitaná, gondolá Ferke.

De ilyen hitvány, közönséges kabátot! Fenhargon azonban nem merte ezt mondani, mert ilyenkor a káplár rárivallt:

— Ne okoskodjál!

Még pedig olyan hangon, hogy Ferkék pisszenni sem mert többé.

Csak legalább a cselédeken adhatta volna ki a mérgét! De ez a rettenetes

ember mindig a sarkában járt és egy perczig sem engedte pihenni. Mikor már nem tudott egyebet kigondolni, silbaknak állította a nagy kőrifa elé, keményen ráparancsolván, hogy innen el ne mozduljon, ha tüzes istennyila csapkodna is le.

A káplár ur elment és most Ferke azt hitte, hogy szabad. Éppen bekucskált Vad Laczi a többi pajtasokkal.

— Te Ferke! Mit csinálsz?

— Ört állok! Nem látod?

— De ugyan minek? Tán hogy a szarkafészket el ne vigyék a fatetejéről? Jer közelebb; tán félsz idejönni?

— Már hogy félnék? szolt Ferke és ott hagyta a fát. Nem félek én senki fiától.

— Még a nevelődtől sem?

... EGY-KETTŐ! MÁR BENT VOLT.

(Lásd a 35. lapon.)

kérdé Rontó Pál.

— Attól sem! henczegett Ferke.

— Pedig nem valami nápicz, szemüveges majom; nevetett Vad Laczi.

— Nem ám, hanem valódi huszárkáplár, dicsekedett Ferke. A kiskirálynak is katona-nevelője van!

— Igen, fő-fő-generál!

— Igen generális, a káplár. Ez kapitány!

— De egymagad a birod legyü-

Segítsünk kéré Rontó Páli.

Ferkében támadt a nevelési elleni bosszúvágy.

— Jól próbáljuk meg. Álljatok itt be a kapu mellé és ha jön,

hanjátok meg és teperjétek le. Én adom visszamegye fához és tovább silbakolok.

hogyan észre vegyen ben teket.

De még sem mondta szót, minthellettük volt gesztenen állt spékelné a gott és az fölött rette getőzött. A

— Igen, de az nem káplár, hanem fő-fő-generális!

— Igen is, felelt Ferke, de csak baka-generális, az én nevelőm pedig huszár-káplár. Ez van annyi, mint egy baka-kapitány!

— De ezt egymagad nem bírod legyűrni.

Segítsünk?
kérdé Rontó Pali.

Ferkében feltámadt a nevelő elleni boszúvágy.

— Jól van, próbáljuk meg. Aljzatok itt lesbe a kapu mögé és ha jön, rohanjátok meg és teperjétek le. Én addig visszamegyek a fához és tovább silbakolok, hogy észre ne vegyen benneteket.

De még ki sem mondta a szót, mintha a földből nőtt volna ki, előttük volt a káplár. A bajusza mérgesen állt kétfelé, mintha fel akarná spékelní a fiukat; fekete szeme villogott és az a ráncz ott a szemöldöke fölött rettentően veszedelmesen fenyegetőzött. Az egész társaság egy pilla-

nat alatt szétrebbent, csak Ferke maradt ott.

Az nap megkóstolta az *egyest* és ebédre száraz kenyeret és vizet kapott. Attól ugyan meg nem hizott.

Bizony el sem mesélhetem azt szegről

vége, mennyit szenvedett az a szegény Ferke gyerek. Ti már elképzeldetek, ha azt mondom, hogy — könyv után áhitozott. Ha pihenni akart, csak arra kérte a káplár urat, engedjen neki egy kicsit olvasni. Irni nem akart, mert azt számon kérhette volna tőle a káplár ur, de olvasni — az nem olyan fárasztó. Ha akarja, bele sem néz a könyvbe. Tudta azt jól Geren-

dai úr, hogy csak bóbiskol a nyitott könyv mellett az a vásott kölyök. Valahányszor Ferke engedelmet kért az olvasásra, a káplár mindannyiszor hamiskán mosolygott, de meg nem tagadta tőle. Hadd legyen meg neki ez az öröme!

... CSAK FERKE MARADT OTT.

Csudának csudája! Ferke megszelidült és mint a jó óra, pontosan végezte a dolgát. Senki sem ismert rá és mindenki meg volt lepette.

A szülék hazatértek. Nem hittek a szemöknek, mikor a változást látták, mely Ferkével történt. Gerendai káplár ur, kinek épp letelt a szabadsága és ki most már visszatért ezredéhez, rendes, jól fegyelmezett gyereket adott át szüleinek a vásott kölyök helyett, akit rábiztak volt. Hogy hálálkodott a Ferke mamája! Apja is el volt ragadtatva és Gerendai urnak valamint Ferkének gyönyörű ajándékot vett. Mindenki meg volt elégedve, el volt ragadtatva Ferke javulása által, csak az öreg Kata dűnnyögte a konyhában, hol senki sem hallotta:

— Megjavult! Ideig-óráig. Kutyából sohasem lesz szalonna!

A BAGOLY ÉS A MADARAK.

— Mese. —

AJDANÁBAN, akkoriban, mikor a legeslegelső madarak voltak a földön, a bölcs bagoly mindjárt a legtudósabb volt köztük. Szép volt, jó volt minden itt a földön, csak egy baj volt. Lakásuk nem volt.

Elmentek hát a bagolyhoz, adjon nekik jó tanácsot, hogyan jussanak hajlékhoz. Mert esőben, szélben nagyon keserves volt meglenniök. Az éjjeli nyugalom sem esett igazán jól, mikor nem volt hol kényelmesen megpihenni.

— Ezen a bajon segíthetünk; felelé a bagoly. Megtanítalak fészket rakni.

Mindjárt hozzá is fogott a leczkéhez.

— Nézzétek... először is kiválaszt mindenki magának egy helyet sűrű bokorban vagy fa ágai közt...

— No, ezt ugyan kár magyarázni, szólt közbe a pintyőke. Ennyi eszünk nekünk is van.

— Annál jobb, akkor hát ezt nem is magyarázom. Ha kiválasztottátok a helyet, akkor szedtek puha fűszálat, de az erősebbekből ám. Aztán biztos, erős galyakra elkezdték ráfogni... így ni... szépen körbe...

— Kell is ennek sok szó, vágott közbe a rigó. Ezt ugyis kitalálhatja mindenki.

— Ki? No, annál jobb. Mikor az alap megvan, azt puha mohával, levéllel, elhullott tollal kibélelitek... így ni...

— Jaj de hiábavaló beszéd. Hiszen annyit már csak tudunk magunk is.

A bagoly megharagudott.

— No, ha mindent tudtok, akkor hát ne kérjétek mástól tanácsot.

És ott hagyta őket.

A madarak ezután raktak is fészket, amint a bagoly mutatta; de mindjárt az első esős napon nagy volt a baj: az eső belezuhogott a fészekbe; nem volt teteje, födele. Mentek újra a bagolyhoz, mutassa meg nekik, miként védhetnék meg magukat az esőtől. De a bagoly haragosan elkergette őket. A furfangos szarka azonban így szólt:

— Ne busuljatok, azért mégis megtudjuk. Majd meglessük, hogy a bagoly miként építi tovább a maga fészket.

Csakhogy a bagoly megtudta ezt.

— Leshetitek! szólt magában.

És csakugyan hiába lesték. Mert a bagoly sötét oduban ütött tanyát, ahol nem érte sem az eső, sem a szél. Nem kellett olyan fészket raknia, mely külön megvédje. Nem tanulhattak tőle.

Ekkép a madarak maig sem tudják betetőzni a fészkeket s ha szél sivit és eső zuhog, áznak és dideregnek a fészkekben is.

PA
U J

Ho

És

Az

El

Ne

A

Leg

Me

Ho

A NA

A

az utjok
pedig ké
bogott.

Vidéki
gyon sok
utas ham
csak két

Öreg e
ész hajjal
szertien

PARÁDÉ A PADLÁSON.

(Képpel a 40. lapon.)

UJ KÖNTÖSKÉT kapott Eszti,
Szép világos-kéket —
Hogy első ízben fölölté,
Hívott rá vendéget.

És nehogy lenn az udvarban
Pajkos fiuk lássák,
Az ünnepre megnyitattá
A házuk padlását.

El is jöttek Minka, Terka,
Emma meg a Zsuzska;
Nem is volt ott közöttük több,
Csak is egy fucska.

A szelíd, a kedves kis Bandi,
Esztikének bátyja;
Leg is jobban ő ujjongott,
Hogy hugát meglátta.

Megbámulta a négy lány is,
S csak azt panaszkolta:
Hogy a meggy- és cseresznye-folt
Meglátszik majd rajta.

A NAGYBÁCSI ÖRÖKSÉGE.

— Beszélyke. —

MOZDONY hosszan, élesen füttyentett, a vasuti vonat berobogott az állomásra, megállt és az utasok, akiknek itt volt az utjuk célpontja, kiszálltak, a vonat pedig kéthárom perc múlva odább robogott.

Vidéki kis állomás volt ez, nem is nagyon sok ember szállt ki itt. Az a néhány utas hamar elszéledt és a váróteremben csak két ember maradt.

Öreg ember volt az egyik, egészen ősz hajjal, szakállal, tisztelen, de egyszerűen öltözve, mint afféle módosabb

parasztgazda. Ugy látszott, mintha várna valakire. A másik meg uriasan öltözött, büszke tekintetű fiatal ember volt, aki viszont mintha keresett volna valakit. Az öreg végre alázatosan oda lépett az ifjuhoz és így szólt:

— Bocsánatot kérek, hogy megszólítani bátorkodom... talán Kelemen nagyságos urhoz van szerencsém?

— Az vagyok, felelt az ifju leereszkedő hangon. És kend talán Márton gazda?

— Szolgálatjára, nagyságos uram.

— No, akkor nincs baj. Már azt hittem, hogy megvárakoztat itt ezen az unalmas állomáson; pedig nem szeretek várakozni, arra mindjárt figyelmeztetem.

— Oh kérem, én itt voltam; szólt Márton gazda.

— Szerencséje. Mert különben nem maradtunk volna sokáig jó barátságban. No, induljunk.

Az öreg lehajtott a fejét és szó nélkül, látszólag kissé sértődve és elszomorodva ment előre az udvarra. Itt egy nagy kocsi állt, igen kényelmes, de nagyon régi divatu, már egy kicsit bizony kopottas kocsi, melybe két sovány, kőzosló volt fogva.

— Tessék beszállni, instállom alássan. Ez a nagyságos ur kocsija.

— Micsoda? Ilyen kocsival jött értem? Hiszen ebben már talán Ádám apánk is kocsikázott. Még valami falusi ispánnak fognak nézni, ha beleülök.

— Instállom alássan, nincs a kastélyban más kocsi, hát ebbe kellett befogni.

Azt Kelemen ur is belátta, hogy ha más nincs, akkor ez is jó. Nagyon fin-

torgatta ugyan az orrát, de mégis csak bele ült. Márton gazda fölült a bakra, a lovak közé vágott s a nehéz ócska hintó megindult. Nem mondhatnám,

hogy azok a sovány lovak nagyon veszedelmesen iramodtak volna; csak éppen hogy lassacskán elkoczogtak, ezt is csak addig, amíg az országuton haladtak.

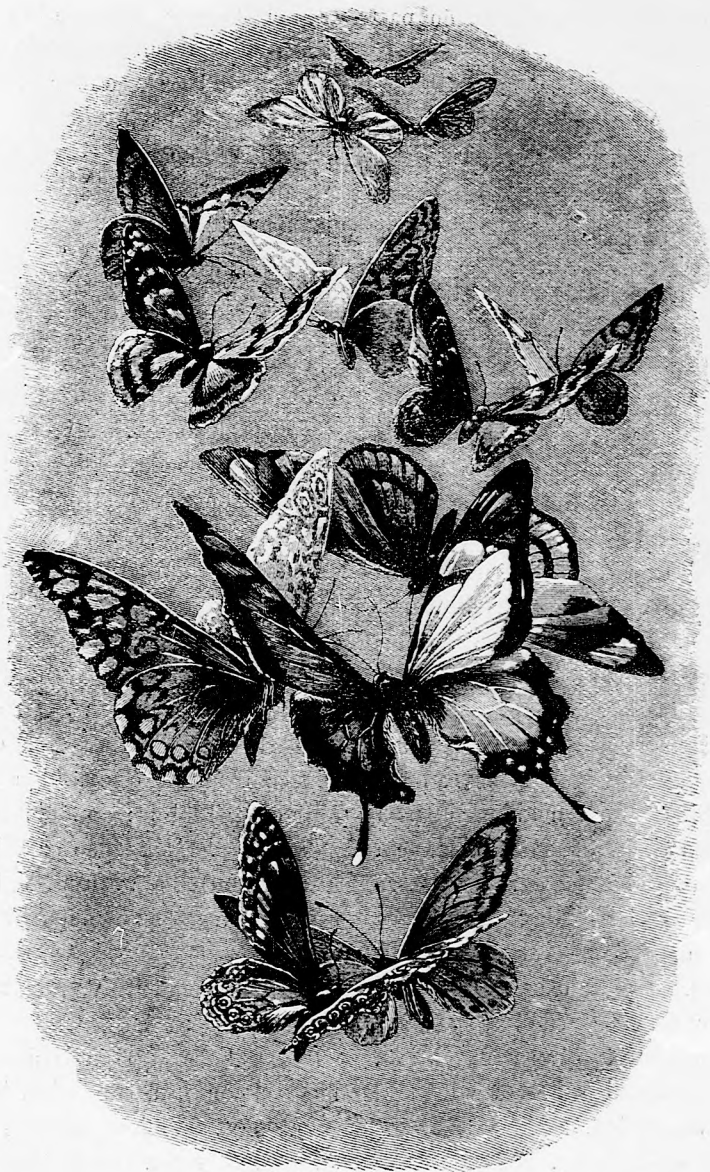

PARÁDÉ A PADLÁSON. (Lásd a 39. lapon.)

Csakhamar azonban letértek egy mellékutra s itt már szépen lépésben másztak előre.

— Hajtsa jobban azokat a lovakat! parancsolá Kelemen.

(Folytatása a 42. lapon.)

PILLANGÓ. (Lásd a 46. lapon.)

vesze-
éppen
csak
adtak.

kat!

(Folytatás a 40. laphoz.)

— Nem lehet, instállom alássan.

— Már hogy ne lehetne, ha én parancsolom!

— Hiába ütném a szegény párákat, kérem alássan. Az ut nagyon homokos, a hintó meg nagyon nehéz. Nem bírják jobban.

— No, majd túlados én ezeken a gebéken, meg ezen a vén bárkán is. Hiszen így estig sem érünk a kastélyba.

— De igenis, instállom. Vacsora idejére otthon leszünk.

Az még jó messze volt, de Kelemen ur, nem tehetvén egyebet, beletörődött. Szivarra gyujtott és elgondolkozott, ami nem is volt rossz időtöltés, mert igen kellemes gondolatokkal foglalkozhatott.

Egy héttel ezelőtt Kelemen ur még nem nézett olyan büszke tekintettel szét a világon. A fővárosban élt és szegény fiatal ember volt, aki örült, hogy megkereshette a mindennapi kenyerét. Apja-anyja már nem élt, rokona is kevés volt, azokat sem igen ismerte, mert messze vidéken éltek, neki pedig nem volt módjában, hogy utazgasson. Hanem aztán egyik napról a másikra egyszerre csak dús gazdag lett. Még maga sem tudta, milyen gazdag, csak úgy körülbelül sejtette, hogy van legalább is évi harmincezer forint jövedelme. Már így persze nem vághatott oly szerény képet, mint eddig; mutatni kellett a világnak, hogy urral van dolga.

Ugy esett ez a dolog, hogy egy napon, amint szerény lakására hazatért, ott levelet talált, mely tudatta vele, hogy egy távoli nagybátyja meghalt. Hal-

lotta hírét ennek a bácsinak, de soha sem látta. Csak annyit tudott róla, hogy valahol messze vidéken él és nagyon gazdag. Nem sokat törődött vele, él-e vagy meghalt. De mikor a levelet elolvasta, nagyot ugrott örömében. Mert az volt a levélben, hogy a bácsi, nem lévén gyermekei, végrendeletében neki hagyta egész nagy vagyont. Tehát mindjárt másnap induljon utra. Az állomáson majd várni fogja az öreg Márton gazda kocsival.

És hogy semmi akadály se legyen az utjának, két szép ujdonat új százas bankó is volt a levélben, melyet az uradalmi ispán irt, aki még azt is megírta, hogy az öreg Márton a legrégebb, legszükségesebb cseléd a kastélyban, mindenről tud felvilágosítást adni, tehát csak hozzá forduljon kérdéseivel, majd ő bevezeti mindenbe. Mert maga az ispán épen most kénytelen elmenni a nagyvásárra és nehány napig oda lesz.

— No, majd boldogulok én már egy-két nap mulva e nélkül a vén ostoba Márton nélkül is; gondolá Kelemen ott a kocsiiban. Csak épen az kell, hogy eleinte megmutassa a járást. Voltaképp nincs rendjén, hogy az ispán nem maga jött élémbe.

Amint ez eszébe jutott, rögtön hangosan kiáltá:

— Hallja-e, Márton! Hát az ispán hogy mert elmenni, mikor tudta, hogy jövök?

— Ugy gondolom, nagyon sürgős volt az utja. A repczét kell eladni. A vásárral, kérem alássan, nem várnak.

— Várnak vagy nem várnak, az mindegy. Neki kellett volna itt várnia

rám. N
Mihelyt

— Cs

ur harm

daságba

— N

odább a

— D

neki ...

— H

igért. É

nem tö

mit igé

A vé

fejét cs

— M

Kelemen

ellenem

is, azt r

— I

gudni .

mert a

mondta,

Mert há

át húsé

— N

féle ócs

— A

— M

gány p

szállom

— De

ház itt r

az, a bo

az apja

dédapja

— L

olyan p

rám. No, majd megtanítom móresre. Mihelyt megjön, elcsapom.

— Csak nem talán igazán? Az ispán ur harmincz esztendeje van itt a gazdaságban.

— No hát akkor már ideje, hogy odább álljon.

— De a boldogult teins ur azt ígérte neki ...

— Hát tartsa meg a boldogult, amit ígért. Én nem ígértem semmit, azzal pedig nem törődöm, hogy az a vén oktondi mit ígérgetett.

A vén Márton nem felelt, csak a fejét csóválta.

— Mit csóválja a fejét? rivalt rá Kelemen. Jegyezze meg jól, hogy aki ellenem véteni mer csak egy pisszentéssel is, azt rögtön elcsapom.

— Igenis értem. Ne tessék haragudni .... hát csak úgy gondoltam .... mert a boldogult urunk mindig azt mondta, hogy itt örökös kenyerünk lesz. Mert hát itt dolgoztunk egy hosszú életen át hűségesen.

— Ne fecsegen. Inkább mondja, mi féle ócska ház az ott ni?

— Az a kastély ... oda megyünk.

— Mit? Az kastély? Hiszen az czigány putri. Tán csak nem oda kell szállnom?

— De igen is, instállom alássan. Más ház itt nincs. Aztán szép régi kastély is az, a boldogult urunk azt beszélte, hogy az apja meg az öreg apja és ennek a dédapja is ebben laktak.

— Lakhattak, mikor maguk is csak olyan parasztok voltak, mint kend, ugy-e?

— Már az nem, megkövetem alássan. A boldogult teinsur nagy ur volt ám.

— No, látom abból, hogy mindig csak teinsurnak emlegeti, mint valami botos ispánt.

— Igen is, rájár a nyelvem, mert a boldogult ugy kívánta, hogy ne titulázzuk.

— Persze, mert itt élt, mint a medve a barlangjában, talán azt sem tudta, milyen urak vannak a világon. No, majd megmutatom én, hogy más világ lesz itten, mihelyt ezt az ócska putrit lebontatom és szép uri kastélyt emeltetek a helyébe.

— Oh, azt csak nem teszi, nagyságos uram! Hiszen aki itt járt, az mind dicsérte, hogy milyen gyönyörű régi kastély, nincs párja az egész vármegyében. Szegény jó teinsurunk a sirjában is megfordulna, ha tudná ...

— Ne fecsegen, vén oktondi. Ha megfordul, majd visszafordul, ki törődik vele?

— De mondta ám az utolsó napjaiban, hogy nagyon bizik az örökösében, hogy ez tiszteletben fogja tartani az emlékezetét.

— Meg is teszem. A halála napján mindig iszom egy palaczk pezsgőt az emlékére, hogy olyan okos gondolata volt és engem tett meg az örökösének. No, kend talán azt sem tudja, mi a pezsgő. Ne féljen, majd megtanulja, csak lássam, hogy a kedvemben jár.

— Már kérem, én mindig csak azt fogom tenni, amit a boldogult a lelkemre kötött, hogy hát vigyázzunk, tartsuk fenn az uradalom régi jó hírét.

— Nem köll félni. Lesz annak hire, de nem olyan, mint az a szegény vén medve gondolta. Meghivom a fővárosból a barátaimat és ki nem fogyunk a mulatságból. Arra való a gazdagság, hogy jól mulassunk.

— Az ám, az ám, amig el nem fogy a gazdagság.

— Nem fogyhat az el. Tudom én, mi van itt.

Ez alatt megérkeztek a kastély udvarára és Kelemen ur kiszállt.

— No, most vezessen a szobámba.

Amint a tornácra beléptek, egy szép nagy kutya sietett eléjük. Azaz szép állat lehetett az valamikor régen, de biz a szegény már nagyon előregedett. A szőre kopott, fakó volt, helyenként ki is vedlett s a szemei is már inkább csak okosan, de éppen nem vidáman csillogtak. Komoly, szelid állat volt és barátságosan csóváltatta a farkát.

— Micsoda csuf jószág ez itt? kérde Kelemen ur.

— Ez a boldogultnak a kedves öreg kutyája.

— Kutyának kint a helye az udvaron.

— Igenis, kérem alássan, de ez ide van szoktatva, itt fekszik mindig az ajtó előtt.

— Ezentul nem lesz itt. Ki kell kergetni.

— Bajos lesz. Nem marad oda kint.

— Akkor hát el kell verni a háztól, vagy agyon kell löni. Nem szenvedhetem az ilyen alkalmatlan csuf állatokat.

— Már ennek a szegény jó öreg állatnak csak tessék megkegyelmezni! Nagyon kedves kutyája volt a boldogultnak és

lelkünkre kötötte, hogy jól tartsuk, amig csak él a szegény pára.

— Hallja-e, Márton, most utoljára történt légyen, hogy azt emlegeti, mit akart vagy nem akart a boldogult. Most csak az történik, amit én akarok.

— Igenis értem. Hát csak ugy gondoltam, hogy meg kell mondanom, mi volt a kívánsága a boldogultnak.

— Jól van jól, ez nem a kend gondja.

Bementek a szobába. Tágas, kényelmes, de egyszerű butorzatu szoba volt.

— Ez a dolgozó-szoba? No, meglát-szik rajta, hogy afféle vén ember lakta, aki soha sem mozdult ki a faluból. Ezt a sok ócska butort majd kidobjuk.

— Jaj, de kár volna, szolt Márton gazda. Ez csupa régi emlék, van közte olyan is, mely a mult századból való. Azt mondta a boldogult, hogy ezek családi ereklyék, meg kell becsülni.

— Persze! felelé Kelemen ur kaczagva. Megbecsültetem az ócskás házalóval.

Az öreg Márton csak csóváltatta a fejét. Volt módja benne, mert Kelemen ur ezután is csak így folytatta. A vacsoránál mérgesen pattogott, hogy micsoda rossz ételt tálaltak föl. Az öreg Márton, aki kiszolgált, csodálkozva mondá, hogy az öreg szakácsné nagyon ki akart pedig tenni magáért és azt hitte, nagyon jó vacsorát főzött.

— Nem tud semmit. Holnap felmondok neki, mehet Isten hírével.

— Oh, szegény öreg Zsuzsi! Tessék meggondolni, hogy már huszonöt eszten-deje szolgál itt, azt hiszi, itt marad holta napjáig, mert a boldogult azzal biztatta,

hogy az ház régi

— Ne gezzük.

Másna azt mon ha talán tekinteni

— Ne azt meg utakra r

De sz Márton alázatos és szigor

— A mert mi mégy o nevem, nagybát haltam

hogy az örököse majd kegyelmes lesz a ház régi cselédeivel.

— Ne fecsegyen. Majd holnap elvégezzük.

Másnap a reggelenél Márton gazda azt mondta, hogy befogatott a kocsiba, ha talán a nagyságos ur meg akarja tekinteni a birtokot.

— No, nem bánom, kikocsizom. De azt megmondom, hogy olyan czudar utakra ne vigyen, mint tegnap.

— Oh nem! Most jó uton, gyorsan fogunk hajthatni.

Csakugyan gyorsan robogott a kocsi, egészen más uton, ámbar Kelemen urnak úgy tetszett, mintha mindezt tegnap is látta volna már. És a kocsi mindig csak egyenesen előre haladt. És egyszerre csak ott voltak, ahonnan tegnap elindultak... a vasuti állomásnál.

— Mi ez? kiáltá Kelemen ur haragosan. Miért hozott ide a vasuthoz?

A FURFANGOS LEVÉL. (Lásd a 47. lapon.)

De szinte megrettent, amint az öreg Mártonra nézett. Nem volt az többé az alázatos cseléd. Büszkén fölemelte a fejét és szigorú hangon így szólt:

— Azért hoztalak ide, kedves öcsém, mert mindjárt érkezik a vonat és visszamegy oda, ahonnan jöttél. Márton a nevem, de nem cseléd vagyok, hanem a nagybátyád. Hála Istennek, még nem is haltam meg. De mert fiam nincs, kere-

sem a rokonaim közt, ki legyen itt az ur, ha majd meghalok, kire hagyjam a nagy örökséget. Reád is gondoltam és kipróbáltalak. És úgy találtam, hogy nem volnál méltó az örökségre, pazarló volnál, haládatlan, szivtelen, hetvenkedő, akiben a gazdagság rögtön rossz indulatokat támasztana. Hát csak menj szépen vissza szegény ördögnek, ami eddig voltál. Tőlem pedig ne várj soha semmit. Az uti

költségre elég, amit előre küldtem. Isten veled!

Hüledezett, sápadozott Kelemen ur, mentegetőzni akart, de az öreg ur ott hagyta a faképnél. És Kelemen visszatért szegény sorsába, nagyokat sóhajtvá:

— Hejh, de megfogott az öreg! Mért is nem tudtam megbecsülni a jó szerencsét!

PILLANGÓ.

(Képpel a 41. lapon)

Tíz napja tén, vagy annyi sincs,
Még hernyó volt, földön csuszott,
Mély undorral separted le,
A ruhádra ha felkuszott.

Idomtalan báb volt tegnap,
Nem volt keze, nem volt lába,
Dehogy vetted volna észre
A vén fűzfa odujába?

S ma — így fordul a szerencse:
Színes pille, tarka lepke,
Mint a mesébéli tündér,
Olyan díszes, olyan röpke.

Himes szárnyán csak fellibben,
Lágy szellő a paripája,
Virág-illat az ebédje,
Rózsaméz a vacsorája.

Gyöngyharmat a mosdóvíze,
Napsugárral törülközik,
Virág szirma a párnája,
Ha az est elkövetkezik.

Színes élet, rövid élet ...
Vihar támad a határban,
Gyenge pille nem bír vele,
S ott hal meg a mocskos sárban.

JUSZUF.

(Képpel a czimlapon.)

MICSODA rútság! Talán nem is más ez, mint maga az eleven sátán. Bizony szinte jó, hogy csak lepingálva látjuk és nem köll vele valósággal találkozni.

Ezt mondta nekem a kis hugocskám, mikor megmutattam neki a Juszuf arczképét. Tudná csak Juszuf, hát majd nevetne nagyot, vagy talán egy kicsit boszankodnék is. Hogy is ne, mikor egész messze környéken, amerre csak Egyiptom híres ősi gúlái látszanak, ő a legkülönb legény. Nemcsak ő maga hiszi ezt, még az ellensége sem tagadja.

Már ebből mindjárt kitalálhatjátok, hogy Juszuf mégsem az eleven sátán, hanem csak jó fekete képü arab legény. És ha ő nem tetszik nekünk, hát mi sem tetszünk neki jobban s ha meglát a forró sivatagon egy-egy fehér képü európai embert, szánakozva mondja:

— Milyen sápadt teremtések az istenadták! És hogy lihegnek ettől a kis melegtől!

Bezzeg nem liheg Juszuf, mert ő igazi pusztákfia. Ott született a sivatagon és alig hogy talpra tudott állani, már ott bolyongott a forró homoksíkon, mely ugyancsak lepörzsölte volna, ha már különben is nem olyan gyönyörű kávébarna a bőre, hogy egész öröme telt benne az apjának.

— Legény lesz ebből!

Lett is ám, akárki láthatja. De azért ne higyjétek, hogy afféle vad sivatagi tudatlan rabló. Nem bizony, mert Juszuf még iskolázott, tanult legény is. Eljárt a mollah elébe és akármilyen unalmas volt ez a mesterség, megtanulta az olvasást, írást és még a Koránból, az igazhívő mohamedánok szentírásából is tud egész sor verset. Ezt nem teszi ám meg minden pajtása, mikor annyival mulatságosabb ott kalandozni kint a

gyönyörű

Juszufnak

támad, ő

mondja, h

Amde

el a vitéz

kalandon

beszállni,

Nem is fe

fot közel

És azt

hiú dicsősé

Nem ugy

ebből, hog

Mikor kin

keresztül

tagon, hog

nagyváros

sik Juszuf

a portéká

kisérőik c

Juszuf vez

taságban,

földre, de

előre, mint

mikor jut

ahol viz f

fák nőnek

pihenni, m

még hátra

lók merné

bánnak; c

mihelyt és

a karaván

nem lehet

Ezért n

hogy kicsi

van bizony

hány, de

azt megter

tosan vége

hogy ott a

legény.

gyönyörű sivatagon. De van is aztán Juszufnak nagy becsülete és akármí vita támad, ő dönti el, mert ő irástudó és megmondja, hogy a Korán mit parancsol.

Amde ez a tudománya nem fojtotta el a vitézségét és ha vakmerő pusztai kalandon nagy veszedelemmel kell szembezállni, akkor is Juszuf jár legelő. Nem is félnek a gyöngébbek, ha Juszufot közel tudják.

És azt hiszitek, hogy ez csak afféle hiú dicsőség, melyből nincs semmi haszna? Nem úgy van ám az. Annyi haszna van ebből, hogy maholnap gazdag ember lesz. Mikor kincses portékával a kereskedők keresztül akarnak hatolni a nagy sivatagon, hogy rajta tul messzi idegen ország nagyvárosában jó vásárt csapjanak, keresik Juszufot, hogy vezesse a karavánt: a portékával megrakott tevék, lovak és kisérőik csapatát. Nincs mit félni, ha Juszuf vezeti. Ut nincs a végtelen pusztaságban, falu, város sincs sok napi járó földre, de Juszuf oly biztosan megy előre, mintha országuton járna. Jól tudja, mikor jutnak az oázisra, olyan helyre, ahol víz fakad és a forrás körül árnyas fák nőnek. Megmondja, meddig lehet pihenni, mikor kell indulni, mennyi van még hátra az utból. És ha pusztai rablók mernének előtörni, keservesen megbánnák; de nem is igen közelednek, mihelyt észreveszik, hogy Juszuf vezeti a karavánt, a bátor, okos Juszuf, akit nem lehet csuffá tenni.

Ezért nevetne Juszuf, ha azt hallaná, hogy kicsinylőleg szól róla valaki. Mert van bizony nálánál tudósabb ember akárhány, de azok a tudósok nem tudnák azt megtenni, amit Juszuf könnyen, biztosan végez. És így mégis csak igaz, hogy ott a sivatagon Juszuf a legkülönb legény.

A FURFANGOS LEVÉL.

(Képpel a 45. lapon.)

HAZAFELÉ indultak mindnyájan az iskolából. Nagyok, kicsinyek találkoztak a tornáczon s a kis Lórika együtt ment haza a sokkal nagyobb testvérével, Emmikével. De nem mehetek éppen egymás mellett, mert Emmikének valami fontos titkos sugnivalója akadt Rózsikával.

— Menj csak előre, Lórika. Mi is megyünk.

Hiszen ment is Lórika, de minduntalan hátra nézett. Látta, hogy Emmike és Rózsika valami levelet olvasnak, abban pedig nagyon kellemes dolog lehet, mert nagyon vigan nevetgélnek neki.

— Mi az? Miféle levél az?

— Mindjárt . . . mindjárt megkapod, te is olvashatod, felelé Rózsika.

Furcsa, de úgy volt, hogy ennek a szives ígéretnek Lórika nem örült meg.

— No bizony! Köll is nekem! mondá.

Pedig bizony köllött volna neki, mert kíváncsi volt rá szörnyen. De mi haszna kapja a kezébe? El is kellene tudni olvasni. Már pedig Lórika nem tudott olvasni. Nem tudott, nem is akart tudni. Mert úgy volt szentül meggyőződve, hogy az nagyon fölösleges. Lám, az öreg Jutka szakácsné sem tud olvasni, mégis megöregedett. Ha már okvetlenül el köll jární az iskolába, hát jól van, oda elment Lórika; de a tanítónó ugyan hiába vesződött vele, oda nem figyelt ő soha s hetek, hónapok multak, mégsem ismerte az ábécztét. Majd bizony, ilyen nehéz mesterséggel fogja fárasztani magát!

Rózsika és Emmike pedig csak nevetgéltek és Emmike ezt sugta:

— Nagyon furfangos levél ez. De én jól értem azt a kedves Bódi bácsit. Tudom is, mit akar. Hát megteszszük pontosan.

Aztán oda nyujtotta Lórikának a levelet.

— Fogd, neked is szól. Mi már elolvastuk.

— Csak tartsátok meg, nekem nem köll. Ugy is tudom, hogy csak valami haszontalanság van benne.

— No, mégis jó lesz, ha elolvasad. Én nem olvashatom fel neked.

Oda nyomta a kezébe a levelet, de Lórika persze mégsem olvasta el. Zsebre dugta és haza vitte, hogy otthon majd valakivel felolvastatja. A jó mama majd felolvassa.

Otthon mutatta is amamának, aki elolvasta, de csak szó nélkül visszaadta. No, hát nincs is abban a levélben semmi.

Délután Emmike felkészült.

— Hova mégy? kérdé Lórika.

— Meg vagyok hiva Bódi bácsihoz.

Lórika nagyot csuklott. Ez már nem szép... hát őt mért nem hívták meg? Bódi bácsiéknál mindig olyan kedves mulatságok szoktak lenni.

Hát még este mennyire el volt keseredve, mikor megtudta, milyen nagy-szerű volt a mai mulatság! Volt labdázás, hintázás, gyümölcszedés a kertben, pompás ozsonna, aztán mindahányan elmentek a cirkuszbá. Egész ünnep volt. De már erre sirva fakadt Lórika mérgében.

— Ez csunyaság... ez... ez... borzasztóság... én sohasem vétettem Bódi bácsi ellen... és engem nem hívt meg!

— Már hogyan hívt volna meg? szólt Emmike. Csodálkozott is, hogy nem jöttél el és kérdezte háromszor is, odaadtam-e neked a levelet. Én oda is adtam, most is nálad van.

— A... a levelet?... Hát mi köze hozzá annak a levélnek?

— Azzal a levéllel hívt meg Bódi bácsi mindnyájunkat.

— Oh, te gonosz! Hát mért nem mondtad meg?

— Azt nem tehettem. Bódi bácsi valami furcsát gondolt és a levél így

kezdődik: »Aki ezt elolvassa, adja tovább a levelet Rózsikának, Lórikának és a többi testvéreknek. De szóval megmondani nem szabad, mi van a levélben. Olvassa el mindenki maga.« Odaadtam neked, mért nem olvastad el? Majd magyarázd meg a bácsinak.

Fülig vörös lett Lórika haragjában is, szégyenében is. Így csuffá lenni! Így elmulasztani olyan pompás mulatságot! És még számolni is kell a bácsi előtt, mért nem jelent meg a szives meghívásra. És mindez azért történt, mert nem tudta elolvasni azt a levelet.

— Szörnyőség volna, ha még többször is így járnék! Mit csináljak? Nincs más hátra, meg kell tanulni az írást, olvasást. Mért is nem kezdtem már rég bele!

Most annál nagyobb iparkodással fogott hozzá. És egy-két hónap multán már nem fogott volna ki rajta az ilyen furfangos levél s maga is nevette, hogy volt idő, mikor huzakodott annak a megtanulásától, ami a legnagyobb hasznára van.

Megfejtések, megfejtők és Forgó bácsi postája, tér szüke miatt, a következő számra marad.

JÓTÉKONYSÁG.

A szünidei gyermek-telep egyesület részére újabban adakoztak: Stépán Elek (a »Nemzet« útján) 1 frt., gróf Cziráky Jeanne, mint »A Kis Hirmondó« és a »Felebarát« egyesület gyűjtése eredményét 10 frt. (Mint már többször tudattam, a felvidéki inszegesek részére való gyűjtést, mivel hála Istennek nincs rá szükség többé, berekesztettem s az ily czímen érkező adományokat a szegény sorsu beteges gyermekek üdüléséről gondoskodó szünidei gyermektelep-egyesületnek juttatom, melynek nagyon is szüksége van a támogatásra.)

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.

F. b.